

Majandus- ja taristuministri 8. juuni 2015. a määruse nr 59 „Nõuded välitingimustes kasutatavale seadmele lähtuvalt selle tekitatavast mürast ja selle seadme vastavushindamisele“ muutmise määruse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Määrusega muudetakse majandus- ja taristuministri 8. juuni 2015. a määrust nr 59 „Nõuded välitingimustes kasutatavale seadmele lähtuvalt selle tekitatavast mürast ja selle seadme vastavushindamisele“ (edaspidi *määrus nr 59*).

Muudatusega võetakse üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2024/2839, millega muudetakse direktiive 1999/2/EÜ, 2000/14/EÜ, 2011/24/EL ja 2014/53/EL toidu ja toidu koostisosade, välitingimustes tekitatava müra, patsientide õiguste ja raadioseadmete valdkonna teatavate aruandlusnõuete osas (ELT L, 2024/2839, 07.11.2024) (edaspidi *direktiiv (EL) 2024/2839*) artikkel 2, millega muudetakse mh Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/14/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks selle artikkel 16, mis kohustab müra kohta andmeid koguma. Eelnõuga kavandatud muudatuse tulemusel ettevõtjate halduskoormus väheneb.

1.2. Eelnõu ettevalmistajad

Määruse ja seletuskirja on koostanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ettevõtluskeskkonna ja tööstuse osakonna metroloogia ja seadme ohutuse nõunik Maanus Urb (tel 5663 2448, e-post maanus.urb@mkm.ee). Eelnõule on õigusekspertiisi teinud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Ragnar Kass (e-post ragnar.kass@mkm.ee). Eelnõu ja seletuskirja on keeleteoimetanud Justiits- ja Digiministeeriumi õigusloome korralduse talituse toimetaja Inge Mehide (e-post inge.mehide@justdigi.ee).

1.3. Märkused

Eelnõu on koostatud direktiivi (EL) 2024/2839 artiklis 2 sätestatud aruandluskohustuse kaotamise ülevõtmiseks.

Eelnõuga muudetakse määruse nr 59 22.02.2019. a jõustunud redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 19.02.2019, 21.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Direktiiviga (EL) 2024/2839 lihtsustatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/14/EÜ välitingimustes kasutatavate seadmete müra kohta käivate liikmesriikide seaduste ühtlustamise kohta artiklis 16 sätestatud andmete kogumise ja esitamise nõuet. Artikli 16 kohaselt olid tootjad või nende volitatud esindajad seni kohustatud saatma liikmesriikide vastutavatele ametiasutustele ning komisjonile EÜ vastavusdeklaratsiooni koopiad direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate välitingimustes kasutatavate seadmete kohta. Komisjonil lasus omakorda kohustus need andmed koondada ja avalikkusele kättesaadavaks teha.

Direktiivi muudatuse eesmärk on vähendada halduskoormust, kuivõrd seadmetel peab jätkuvalt olema garanteeritud helivõimsuse tähis (artikli 4 lõike 1 kohaselt), mis võimaldab tarbijatel otse

seadmelt vajalikku teavet saada. Seetõttu loetakse liikmesriikidele pandud lisaandmete kogumise ja edastamise kohustus artikli 16 alusel üleliigseks ning jäetakse direktiivist välja. Eelnõuga ajakohastatakse määrust nr 59 vastavalt uuenenud direktiivile 2000/14/EÜ, viies normitehnilise märkuse kooskõlla direktiivi muudatusega, mille kohaselt artikli 16 kehtivus lõpeb. Normitehnilise märkuse ajakohastamisel lähtutakse hea õigusloome ja normitehnika eeskirja (HÕNTE) § 27 lõike 4 nõuetest ning tuuakse ära muudatused teinud Euroopa Liidu õigusakti liik, number ja avaldamismärge.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määruse muudatusega ajakohastatakse normitehniline märkus vastavalt direktiivile (EL) 2024/2839. Nimetatud direktiiviga tunnistati kehtetuks direktiivi 2000/14/EÜ artikkel 16, mis käsitles müraandmete kogumise ja edastamise kohustust.

Kuna direktiiv 2000/14/EÜ on Eestis juba kehtiva määrusega nr 59 üle võetud ning artikli 16 sisu ei ole määruks eraldi sätestatud, ei ole muudatusega vaja kehtestada uusi sätteid ega eraldi ülevõtmistoiminguid. Eelnõuga täiendatakse üksnes normitehnilist märkust kooskõlas HÕNTE § 27 lõike 4 nõuetega.

Direktiivi (EL) 2024/2839 ülevõtmiseks eraldi vastavustabelit ei koostata, kuna muudatus ei too kaasa sisulisi muudatusi siseriiklikus regulatsioonis. Eelnõuga täiendatakse üksnes määruse nr 59 normitehnilist märkust. Direktiivi (EL) 2024/2839 teiste sätete ülevõtmine toimub vajaduse korral eraldi õigusaktidega vastavalt iga muudatuse sisule ja reguleerimisvaldkonnale.

4. Määruse mõjud

Määrusel puudub sotsiaalne mõju, mõju elu- ja looduskeskkonnale, riigi julgeolekule ja välissuhetele, kohaliku omavalitsuse korraldusele ning regionaalarengule.

Mõju majandusele

Sihtrühm: ettevõtjad

Määruse eelnõu ei kehtesta uusi nõudeid ettevõtjatele, vaid leevendab varasemat regulatsiooni. Eelnõu mõju ettevõtjatele on positiivne, kuna sellega tunnistatakse kehtetuks direktiivi 2000/14/EÜ artikliga 16 kehtestatud aruandluskohustus, mille kohaselt pidid tootjad või nende volitatud esindajad esitama liikmesriigi pädevale asutusele andmed turule lastud seadmete kohta. See aruandlusnõue suurendas ettevõtjate halduskoormust – nõude täitmine põhjustas aja- ja ressursikulu, eriti väiksemate tootjate puhul.

Samas tuleb arvestada, et praktikas seda aruandluskohustust Eestis ei rakendatud ning kohustuse täitmist ega järelevalvet selle üle tegelikkuses ei toimunud. Seetõttu on muudatuse reaalne mõju ettevõtjatele minimaalne ning pigem vormiline. Muudatusega viiakse kehtiv õigus vastavusse senise praktika ja Euroopa Liidu õiguse muudatustega. Eelnõu aitab kaotada sisuliselt ebavajaliku sätte ning suurendab õigusselgust ja -kindlust.

Muudatus vähendab formaalselt ettevõtjate halduskoormust ning lihtsustab välitingimustes kasutatavate seadmete turule laskmisega seotud kohustusi.

Mõju riigivalitsemisele

Sihtrühm: Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (TTJA)

Eelnõul on positiivne mõju TTJA töökoormusele ja järelevalve korraldusele. Direktiivi 2000/14/EÜ artikli 16 kohaldamine tähendas enne TTJA-le kohustust võtta vastu tootjate või

nende volitatud esindajate esitatud andmed turule lastud seadmete kohta, tagada nende andmete säilitamine ning vajadusel neid töödelda või edastada need Euroopa Komisjonile. See eeldas toimiva andmehõive- ja säilitamissüsteemi olemasolu, mis oleks TTJA jaoks tähendanud märkimisväärset ressursside suunamist sellisele tegevusele. Praktikas aga seda aruandlusnõuet ei rakendatud ning andmete kogumist ega töötlemist ei toimunud.

Direktiivi (EL) 2024/2839 artikliga 2 tunnistati see aruandluskohustus kehtetuks, mis võimaldab ka Eestis viia õigusliku raamistiku kooskõlla senise halduspraktikaga ning kaotada koormava ja ebavajaliku nõude.

Muudatus ei nõua riigiasutuste töökorralduses struktuurseid muudatusi ega too kaasa lisakulusid, kuid aitab suurendada õiguskindlust.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne riigieelarvele otseseid tulusid ega kulusid. Määruse rakendamiseks ei ole vaja teha lisategevusi.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 29. novembril 2025. Nimetatud kuupäeval jõustumise sätestab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2024/2839 artikli 5 lõige 1.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Määruse eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi kaudu kooskõlastamiseks Sotsiaalministeeriumile, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile, Justiits- ja Digiministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile ja Eesti Kaubandus-Tööstuskojale.